

POSTANOWIENIE

Dnia 16 lipca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Józef Szewczyk

SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

w sprawie **L. W.**

skazanego z art. 239 § 1 k.k., art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 16 lipca 2013 r.,

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania karnego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego

z dnia 9 marca 2011 r.,

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w O.

z dnia 12 kwietnia 2010 r.,

p o s t a n o w i ł

1. oddalić wniosek o wznowienie postępowania,

2. obciążyć skazanego L. W. kosztami sądowymi postępowania o wznowienie, w tym wydatkami w kwocie 20 zł (dwadzieścia złotych).

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w O. z dnia 12 kwietnia 2010 r., L. W. został skazany za to, że:

- 1) w okresie od 5 do 10 września 2004 roku w S., gmina W. utrudniał postępowanie karne w sprawie pobicia ze skutkiem śmiertelnym E. P. w ten sposób, iż umieścił w zabudowaniach gospodarskich M. D. przedmioty w postaci: dowodu

osobistego, dowodu rejestracyjnego wraz z ubezpieczeniem OC, panelu od radioodtwarzacza, telefonu komórkowego marki Nokia koloru ciemnego ze srebrną obudową, należące do E. P. oraz torebki strunowej z zawartością suszu koloru brązowego, kierując postępowanie przeciwko M. D., tj. za przestępstwo z art. 239 § 1 k.k. na karę roku pozbawienia wolności;

2) w okresie od czerwca 2004 roku do marca 2007 roku, z wyłączeniem okresu, w którym pozbawiony był wolności tj. od 3 marca 2005 roku do 15 kwietnia 2005 roku, w W., O., M. i innych miejscowościach na terenie kraju, działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru dopuścił się następujących zachowań:

a) od czerwca 2004 roku do marca 2007 roku w W., M. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, chcąc aby inne osoby dokonały obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi udzielił pomocy M. K. i innym osobom w obrocie środkami odurzającymi i substancji psychotropowych w znacznych ilościach w ten sposób, iż wielokrotnie kontaktował M. K. i inne osoby z osobami, które dysponowały środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi ułatwiając odbiór narkotyków z miejscowości M.,

b) od września 2005 roku do września 2006 roku w W. i innych miejscowościach na terenie kraju, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wprowadził do obrotu substancję psychotropową w znacznych ilościach w ten sposób, iż odsprzedał innym osobom kokainę o wadze co najmniej 4.500 gram o wartości co najmniej 472.500 złotych,

tj. za przestępstwo z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. na karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych, ustalając stawkę dzienną na kwotę 20 złotych. Na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. wymierzono oskarżonemu karę łączną 3 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności. Ponadto, na podstawie art. 45 § 1 k.k., orzeczono wobec oskarżonego przepadek na rzecz Skarbu Państwa równowartości korzyści osiągniętej z popełnienia przestępstwa w kwocie 472.500 zł.

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego Sąd Apelacyjny, wyrokiem z dnia 9 marca 2011 r., zaskarżony wyrok w części dotyczącej oskarżonego L. W. utrzymał w mocy.

Sąd Najwyższy, wyrokiem z dnia 20 kwietnia 2012 roku, sygn. akt III KK 303/11, oddalił kasację obrońcy skazanego L. W., przy czym kasację w części dotyczącej skazania za czyn z art. 239 § 1 k.k., jako oczywiście bezzasadną.

Obecnie obrońca skazanego złożył wniosek o wznowienie postępowania na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., wnosząc o uchylenie wyroków Sądu Apelacyjnego i Sądu Okręgowego w O. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu wniosku podniósł, że w aktach sprawy Sądu Okręgowego w W. o sygn. akt ...68/11 mogą znajdować się dowody, wskazujące na brak winy L. W. w przedmiotowej sprawie. Jako nowe dowody, nieznanne przedtem sądom pierwszej i drugiej instancji, obrońca wskazał wyjaśnienia M. C. złożone w powołanej sprawie, a których treść pozostaje w opozycji do zeznań złożonych przez niego w sprawie Sądu Okręgowego w O. o sygn. akt ...80/08.

Prokurator Prokuratury Generalnej w pisemnej odpowiedzi na wniosek wniósł o jego oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie jest zasadny i nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności – jedynie dla przypomnienia – należy wskazać, że wznowienie postępowania jest instytucją szczególną i wyjątkową, której ścisłe i dokładne unormowanie kodeksowe w zakresie warunków formalnych i jego podstaw oraz w zakresie trybu i zasad postępowania przy rozstrzygnięciu w przedmiocie wznowienia, nie pozwalają na rozszerzającą wykładnię określających je przepisów. Tak więc postępowanie karne podlega wznowieniu nie w razie zgłoszenia jakichkolwiek wątpliwości co do trafności zapadłego rozstrzygnięcia, ale jedynie wtedy, gdy „nowe fakty lub dowody” wiarygodnie podważają prawdziwość dokonanych istotnych ustaleń faktycznych, to jest zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, że po wznowieniu postępowania zapadnie orzeczenie odmienne od orzeczenia poprzedniego.

Skoro bowiem wyrok prawomocny ma być, w swym założeniu, trwałym rozstrzygnięciem rozpatrywanej przez sąd sprawy i przysługuje mu cecha domniemania prawdziwości przyjętych w nim ustaleń faktycznych, to wzruszenie tego domniemania, a co za tym idzie i prawomocnego wyroku w drodze wznowienia postępowania, może nastąpić tylko w ściśle określonych ustawą warunkach. Przedmiotem rozstrzygnięcia w postępowaniu o wznowienie jest kwestia istnienia podstaw do wznowienia, a nie kwestia odpowiedzialności karnej, której dotyczy prawomocne orzeczenie kończące postępowanie sądowe. Postępowanie sądowe o wznowienie postępowania nie może zatem prowadzić do badania prawidłowości oceny materiału dowodowego dokonanego przez sąd orzekający (zob. postanowienie Sadu Najwyższego z dnia 28.06.2002 r., II KO 26/01, LEX nr 54422), ani tym bardziej do badania procesowej prawidłowości poczynionych ustaleń faktycznych. Wzruszenie prawomocnego wyroku w drodze wznowienia postępowania na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. może nastąpić tylko wtedy, gdy ujawnią się po jego wydaniu takie nowe dowody, które mogą w sposób wiarygodny podważyć prawdziwość przyjętych w nim ustaleń faktycznych.

Samo zgłoszenie nowych faktów i dowodów nie oznacza, że niejako automatycznie sąd rozpoznający wniosek zobligowany jest do wznowienia postępowania. Owe nowe fakty i dowody podlegają ocenie tego sądu, dokonywanej w ścisłym powiązaniu z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie w toku jej rozpoznawania przez sądy I i II instancji. Oddzielenie tej oceny od całokształtu dowodów, które stały się podstawą skazania, czyniłoby ją nieracjonalną i w zasadzie oderwaną od realiów sprawy. Tylko na gruncie tych realiów i po wnikliwym skonfrontowaniu dowodów „nowych” (zgłoszonych we wniosku o wznowienie postępowania) z dowodami dotychczas występującymi, możliwe jest stwierdzenie, czy pierwsze z wymienionych nakazują uznać z dużym prawdopodobieństwem ustalenia dokonane przez orzekające sądy obu instancji za wadliwe. Ze wskazanej wyżej podstawy wznowienia wynika zatem, że rozpoznanie wniosku o wznowienie z tego tytułu ogranicza się wyłącznie do badania, czy rzeczywiście po uprawomocnieniu się wyroku skazującego ujawniły się nowe fakty lub dowody, które wskazują na oczywistą (graniczącą z pewnością) lub co najmniej wysoce prawdopodobną błędność wyroku objętego wnioskiem.

Po tych uwagach natury ogólnej stwierdzić należy, że w omawianej sprawie żadną miarą nie sposób przyjąć, aby przedstawione we wniosku o wznowienie postępowania okoliczności rzeczywiście stanowiły „nowe fakty i dowody nie znane przedtem sądowi”, wskazujące na to, że „skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze” (art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k.).

Przed wszystkim wskazać należy, co trafnie wyeksponował prokurator Prokuratury Generalnej w odpowiedzi na wniosek, iż obrońca skazanego zakwestionował zasadność skazania L. W. w zakresie obu przypisanych mu przestępstw nie dostrzegając jednocześnie, że ustalenia faktyczne stanowiące podstawę tych skazań nie zostały oparte na tożsamyh dowodach. W zakresie skazania za czyn z art. 239 § 1 k.k. ustalenia Sądu Okręgowego w O. oparte zostały wyłącznie na wyjaśnieniach A. M. Z kolei ustaleń w zakresie czynów z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii dokonano na podstawie zeznań M. C., które wspierały między innymi wyjaśnienia A. M. Prowadzi to do wniosku, że powoływanie „nowych dowodów” w postaci zeznań złożonych w innej sprawie przez M. C., nie ma wpływu na ocenę zasadności skazania L. W. za czyn z art. 239 § 1 k.k., skoro jego depozycje nie stanowiły podstaw ustaleń faktycznych sądu w tym zakresie.

Odnosząc się natomiast do argumentacji obrońcy skazanego L. W. w części dotyczącej skazania za przestępstwo z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. nie sposób oprzeć się wrażeniu, iż argumentacja ta stanowi dalszą nieuprawnioną polemikę z ustaleniami Sądu I instancji, które następnie zostały zaaprobowane przez Sąd Odwoławczy. W pierwszym rzędzie obrońca powołuje bowiem wyjaśnienia złożone przez M. C. przed prokuratorem Prokuratury Okręgowej w O. w sprawie o sygn.akt ...40/07, w dniach 6 września 2007 r. oraz 21 września 2007 r., a także wyjaśnienia z rozprawy z dnia 4 maja 2009 r. złożone w sprawie Sądu Okręgowego w W. o sygn. akt ...68/11 (poprzednio – przed uchyleniem wyroku - prowadzonej pod sygnaturą ...149/08 – notatka urzędowa z dnia 11 lipca 2013 r. – k. 250 akt SN) wskazując, że w 2005 r. L. W. nie mógł nabywać narkotyków od M. C., gdyż M. C. w tym czasie nie zajmował się przekazywaniem narkotyków, a jego obowiązki w

tym zakresie przejęła osoba o pseudonimie „K.” To twierdzenie obrońcy abstrahuje od ustaleń Sądu *meriti* w niniejszej sprawie, skoro początek kontaktów L. W. z osobami handlującymi narkotykami w M. ustalono na 2003 rok, a zastępowanie M. C. przez „K.” miało mieć miejsce „około 2005 r.” (vide: wyjaśnienia M. C. na rozprawie przed SO w W. w dniu 4 maja 2009 r., sygn. akt ...149/08).

Następnie obrońca podaje we wniosku o wznowienie postępowania, że M. C. w czasie przesłuchania w dniu 10 sierpnia 2007 roku wymienił osoby, które według jego wiedzy zajmowały się handlem narkotykami nie wspominając przy tym o L. W. W tym zakresie obrońca całkowicie pomija jednak zeznania M. C. stanowiące podstawę ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie, a w których konsekwentnie świadek wskazywał L. W. jako nabywcę narkotyku.

Uwaga ta jest aktualna w odniesieniu do kolejnej części wniosku obrońcy, który wskazuje, że w protokole przesłuchania podejrzanego z dnia 21 września 2007 roku M. C. nie wskazał L. W. opisując pierwsze spotkania z odbiorcami narkotyków z W. Obrońca skazanego sam jednocześnie przyznaje, że w toku tego samego postępowania o sygn. ...40/07, M. C. wskazał, iż L. W. „pośredniczył w nabywaniu narkotyków” (protokół przesłuchania z dnia 19 listopada 2007 r.).

Jeśli chodzi natomiast o ilość narkotyków, które nabywał L. W., konieczne staje się odesłanie do obszernych wywodów Sądu Najwyższego zawartych w uzasadnieniu wyroku z dnia 20 kwietnia 2012 roku, sygn. akt III KK 303/11, gdzie wskazano, w jaki sposób ustalona została zarówno ilość narkotyków wydawanych L. W., jak i częstotliwość przeprowadzanych z jego udziałem transakcji (s. 18 – 19 uzasadnienia).

Powyższa analiza prowadzi do wniosku, że składając wniosek o wznowienie postępowania i przytaczając jedynie wyrwane z kontekstu fragmenty wyjaśnień M. C. złożonych w innej sprawie, obrońca skazanego L. W. stara się podważyć prawidłowość poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych, próbując zakwestionować wartość dowodową zeznań M. C. Taki zabieg, w świetle unormowań Rozdziału 56 Kodeksu postępowania karnego, nie może zaś zostać uznany za skuteczny.

Tak samo ocenić należy kolejny argument wniosku o wznowienie, wskazujący na konieczność przesłuchania świadka M. C. w obecności biegłego psychologa.

Podnoszona przez obrońcę okoliczność w postaci zażywania przez M. C. narkotyków była jednak przedmiotem zainteresowania sądów procedujących w niniejszej sprawie. Obrońca zdaje się bowiem pomijać w tym zakresie zarówno treść pisemnych motywów orzeczenia Sądu Apelacyjnego (s. 111 uzasadnienia), jak i Sądu Najwyższego (s. 20 uzasadnienia), w których zawarto stosowne w tym przedmiocie uwagi.

Mając na uwadze przedstawione na wstępie kryteria oceny materiału dowodowego przy podejmowaniu decyzji w przedmiocie wznowienia postępowania, Sąd Najwyższy uznał, że wskazany przez obrońcę skazanego dowód nie uprawdopodobnił błędności prawomocnych wyroków, przypisujących skazanemu L. W. popełnienie przestępstw. Ustalenia sądu pierwszej instancji, dokonane na podstawie wszechstronnej oceny dowodów, w tym zeznań świadka M. C., których prawidłowość zweryfikował sąd odwoławczy, a także i Sąd Najwyższy, nie zostały podważone w stopniu uzasadniającym wzruszenie prawomocnych wyroków Sądu Okręgowego w O. i Sądu Apelacyjnego i wznowienie postępowania w sprawie L. W.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

O kosztach sądowych postępowania wznowieniowego orzeczono zgodnie z art. 639 k.p.k.